

**WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA
W ZIELONEJ GÓRZE**

**P L A N
DZIAŁALNOŚCI KONTROLNEJ W ROKU 2021**

ZATWIERDZAM

LUBUSKI WOJEWÓDZKI
INSPEKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

Mirosław Ganecki

Zielona Góra, grudzień 2020

1. ZAKRES PLANU KONTROLI NA ROK 2021

1.1. **Obszar objęty planem kontroli – ramy czasowe i terytorialne.**

Niniejszy plan działalności kontrolnej obejmuje swoim zakresem cały obszar województwa lubuskiego, w którego skład wchodzi 2 powiaty grodzkie oraz 12 powiatów ziemskich. Podział kompetencyjny w zakresie kontroli pomiędzy jednostką macierzystą Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze i Delegaturą WIOŚ w Gorzowie Wlkp. przebiega następująco:

- Wydział Inspekcji WIOŚ kontroluje podmioty zlokalizowane na terenie 8 południowych powiatów (zielonogórskiego miejskiego i ziemskiego, nowosolskiego, wschowskiego, żagańskiego, żarskiego, krośnieńskiego i świebodzińskiego),
- Dział Inspekcji Delegatury WIOŚ w Gorzowie Wlkp. kontroluje podmioty zlokalizowane na terenie 6 powiatów północnych województwa lubuskiego (gorzowskiego miejskiego i ziemskiego, słubickiego, strzelecko-drezdeneckiego, sulęcińskiego i międzyrzeckiego).

Plan działalności kontrolnej opracowywany jest na okres jednego roku w odniesieniu do preliminarza budżetu zadaniowego i aktualnej sytuacji kadrowej Wydziału i Działu Inspekcji, komórek organizacyjnych wspomagających działania inspekcyjne, a także możliwości analitycznych Centralnego Laboratorium GIOŚ.

1.2. **Zadania, kompetencje i zobowiązania do przeprowadzania inspekcji**

Zadania kompetencyjne do przeprowadzania kontroli zawarte zostały w ustawie z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 995 z późn.zm., natomiast zobowiązania o wzajemnej współpracy

zapisane zostały w porozumieniach zawartych pomiędzy Lubuskim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska w Zielonej Górze, a następującymi organami:

- Lubuskim Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej w Gorzowie Wlkp.,
- Lubuskim Wojewódzkim Inspektorem Nadzoru Budowlanego w Gorzowie Wlkp.,
- Lubuskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Gorzowie Wlkp.,
- Lubuskim Wojewódzkim Inspektorem Transportu Drogowego w Gorzowie Wlkp.,
- Lubuskim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Gorzowie Wlkp.,
- Komendantem Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Rybackiej w Gorzowie Wlkp.,
- Komendantem Nadodrzańskiego Oddziału Straży Granicznej w Krośnie Odrz. i Dyrektorem Izby Celnej w Rzepinie,
- Lubuskim Wojewódzkim Lekarzem Weterynarii w Zielonej Górze,
- Okręgowym Inspektorem Pracy w Zielonej Górze,
- Regionalnym Dyrektorem Lasów Państwowych w Zielonej Górze,
- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp.

W związku ze zmianami wprowadzonymi do ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska w sierpniu 2018 r. oraz dokonany zmianami organizacyjnymi przewiduje się w renegocjacje i podpisanie porozumień w nowych uwarunkowaniach prawnych.

1.3. Polityka środowiskowa i priorytety działań kontrolnych

Województwo lubuskie położone jest w środkowozachodniej części Polski i zajmuje powierzchnię 13988 km². Od północy graniczy z województwem zachodniopomorskim, od wschodu z województwem wielkopolskim, od południa z województwem dolnośląskim. Granica zachodnia województwa jest granicą państwową z Republiką Federalną Niemiec.

Województwo lubuskie pod względem obszaru jest jednym z trzech najmniejszych województw w kraju. Charakteryzuje się średnim uprzemysłowieniem oraz największym w kraju zalesieniem (blisko 49 %). Pomimo tak wysokiego zalesienia oraz dużej ilości obszarów chronionych występują na terenie województwa różnorodne problemy ekologiczne. Najważniejsze z nich, które wymagają podjęcia wzmożonych działań inspekcyjnych to:

- konieczność dążenia do kompleksowego uporządkowania i rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej w obrębie wyznaczonych aglomeracji, a w szczególności na terenach poza aglomeracjami na obszarach wiejskich,
- ograniczenie emisji ze źródeł tzw. emisji niskiej poprzez modernizację systemów grzewczych umożliwiającym stosowanie paliw energetycznych o wysokiej jakości opałowej oraz termoizolację eksploatowanych obiektów mieszkalnych i użyteczności publicznej,
- zminimalizowanie oddziaływań związanych z komunikacją drogową – poprzez dalszą przebudowę i rozbudowę dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych rozgraniczających zabudowę mieszkaniową (ograniczenie emisji hałasu i zanieczyszczeń powietrza),

- eliminowanie prawdopodobieństwa występowania poważnych awarii przemysłowych,
- porządkowanie gospodarki odpadami komunalnymi zgodnie z wymaganiami ustalonymi w znowelizowanej ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2010, z późn. zm).
- uregulowanie i uporządkowanie gospodarki odpadami powstającymi w stacjach demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- uregulowanie i uporządkowanie gospodarki odpadami zużytych baterii i akumulatorów oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Ponadto, przygraniczne położenie województwa niesie ze sobą problematykę związaną z transgranicznym przemieszczaniem odpadów. Do najważniejszych zadań dotyczących transgranicznego przemieszczania odpadów przewidzianych do realizacji w 2021 r. uznaje się:

- nadzór nad prawidłowością międzynarodowego przemieszczania odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych, w szczególności poprzez kontrole na terenie województwa lubuskiego instalacji przetwarzających odpady pochodzące z innych Państw Wspólnoty Europejskiej, bądź przetwarzania odpadów poza instalacjami (rekultywacja wyrobisk pokopalnianych),
- szkolenie służb kontrolujących transgraniczne przemieszczanie odpadów,
- wzajemne przekazywanie informacji o przypadkach nielegalnego transgranicznego przemieszczania odpadów,

- prowadzenie na drogach województwa lubuskiego wspólnych akcji kontrolnych transgranicznego przemieszczania odpadów wspólnie z Krajową Administracją Skarbową, Strażą Graniczną, Inspekcją Transportu Drogowego, Policją.

Polityka środowiskowa i priorytety wymagające uwzględnienia w planie działalności kontrolnej uzgadniane są w trakcie spotkań roboczych kierownictwa Inspektoratu z kierownictwem: Wydziału Zarządzania Kryzysowego Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. i Departamentu Środowiska Urzędu Marszałkowskiego w Zielonej Górze. Działania Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze związane z zagadnieniami transgranicznego przemieszczania odpadów uzgadniane są z Komendantem Nadodrzańskiego Oddziału Straży Granicznej w Krośnie Odrzańskim, Dyrektorem Krajowej Administracji Skarbowej oraz Lubuskim Wojewódzkim Inspektorem Transportu Drogowego w Gorzowie Wlkp.

W tworzeniu planu kontroli uwzględniane są przede wszystkim wytyczne do planowania działalności organów Inspekcji Ochrony Środowiska w 2021 roku, zatwierdzone przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Według wytycznych za najważniejsze zadania stałe w działalności kontrolnej przewidziane do realizacji w 2021 r. uznaje się:

- kontrole planowe polegające na sprawdzeniu wypełniania obowiązków wynikających z przepisów prawa oraz decyzji administracyjnych przez zakłady dla których częstotliwość kontroli została określona przepisami prawa,
- kontrole planowe w zakładach skontrolowanych w poprzednim roku, w których stwierdzono naruszenia, w wyniku których może nastąpić lub nastąpiło zagrożenie lub zanieczyszczenie środowiska określone w klasie 2 od 2.1- 2.4,

- kontrole planowe, których realizacja umożliwia przygotowanie raportów, sprawozdań i realizację zadań kontrolnych wynikających z zawartych porozumień,
- kontrole pozaplanowe,
- sporządzanie raportów i informacji, oraz przekazywanie ich społeczeństwu i organom RP,
- podejmowanie działań mających na celu likwidację szarej strefy w ochronie środowiska oraz wykrywanie wykroczeń i przestępstw przeciwko środowisku,
- rozpatrywanie odwołań od decyzji oraz zażaleń na postanowienia wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska oraz skarg na wydane zarządzenia pokontrolne skierowanych do Wojewódzkich Sądów Administracyjnych,
- przyjmowanie i załatwianie skarg, wniosków, w tym wniosków o interwencję i petycji kierowanych do WIOŚ i GIOŚ oraz opracowanie informacji w tym zakresie.

1.4. Obowiązujące przepisy

Kompetencje wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska w zakresie kontroli określone zostały w wielu ustawach i wydanych do nich przepisach wykonawczych - rozporządzeniach. Do najważniejszych z nich należą:

- ustawa z dnia 20 lipca 1992 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 995),
- ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz niektórych innych ustaw (t.j. Dz. U. z Dz.U. z 2018 r., poz. 1479),

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2020 r.),
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 797),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (t.j. Dz. U. 2020 r., poz. 1114),
- ustawa z dnia 11 maja 2001 r, o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej (t.j. Dz. U. 2020 r., poz. 1903),
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 310),
- ustawa z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1225),
- ustawa z dnia 15 maja 2015 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych (Dz. U. z 2020 r., poz. 2065),
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1439),
- ustawa z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 706),
- ustawa z dnia 29 czerwca 2007 r. o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1792),
- ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 796),
- ustawa z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 2056),

- ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (t.j. Dz. U z 2020 r., poz. 1893),
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1850),
- ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 660 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1463),
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 283),
- ustawa z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 2018),
- ustawa z dnia 19 lipca 2016 r. o dostępie do zasobów genetycznych i podziale korzyści z ich wykorzystania (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1594),
- ustawa z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 136),
- ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2019 r., poz. 1862),
- ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności (Dz. U. z 2020 r., poz. 1645).

Poza wymienionymi aktami prawnymi kontrole podmiotów gospodarczych prowadzone będą w oparciu o inne akty prawne, w których zawarte zostały zadania dla Inspekcji Ochrony Środowiska oraz wymagania wynikające z dyrektyw i rozporządzeń Unii Europejskiej, m.in.:

- Rozporządzenie (WE) NR 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) NR 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz. Urz. UE. L. 396 z 30.12.2006, str. 1 z późn. zm.).
- Rozporządzenie (WE) nr 648/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie detergentów (Dz. U. UE. L. 104 z 08.04.2004, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 34, str. 48 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) NR 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniającego i uchylającego dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) NR 1907/2006 (Dz. Urz. UE. L. 353 z 31.12.2008, str. 1, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 995/2010 z dnia 20 października 2010 r. ustanawiającego obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna (Dz. Urz. UE. L. 295 z 12.11.2010).
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 511/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie środków zapewniających zgodność użytkowników w Unii z wymogami wynikającymi z Protokołu z Nagoi dotyczącego dostępu do zasobów genetycznych oraz uczciwego i sprawiedliwego podziału korzyści wynikających z wykorzystania tych zasobów (Dz. Urz. UE. L. 150 z 20.05.2014, str. 59) i rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/1866 z dnia 13

października 2015 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 511/2014 w odniesieniu do rejestru kolekcji, monitorowania zgodności użytkowników i najlepszych praktyk (Dz. Urz. UE. L.2015.275.4 z 20.10.2015).

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 649/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. dotyczące wywozu i przywozu niebezpiecznych chemikaliów (Dz. Urz. UE. L. 2012. 201.60 z 27.07.2012 z późn. zm.).

1.5. Struktura organizacyjna

Aktualna Struktura organizacyjna w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Zielonej Górze ujęta została w Statucie Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska zatwierdzonym przez Wojewodę Lubuskiego w dniu 18 lutego 2019 roku.

Zgodnie z wyżej wymienionym statutem w skład Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska wchodzi następujące komórki organizacyjne i samodzielne stanowiska pracy:

- Wydział Inspekcji,
- Wydział Prawny,
- Wydział Budżetu, Finansów i Egzekucji Należności,
- Wydział Administracyjno – Techniczny i Zamówień Publicznych,
- Wydział Organizacji, Kadr i Szkoleń,
- Samodzielne stanowisko pracy ds. bhp i ppoż.,
- Samodzielne stanowisko pracy ds. obronnych i ochrony informacji niejawnych,
- Delegatura w Gorzowie Wielkopolskim,

W skład Delegatury Wojewódzkiego Inspektoratu w Gorzowie Wielkopolskim wchodzi:

- Dział Inspekcji
- Samodzielne stanowisko pracy ds. administracyjno – technicznych.

Szczegółową organizację wewnętrzną i zakresy działania komórek organizacyjnych określa regulamin organizacyjny nadany w drodze zarządzenia przez Wojewódzkiego Inspektora, a zatwierdzony przez Wojewodę Lubuskiego.

1.6. Zakres działań kontrolnych

Zgodnie z wytycznymi GIOŚ wynikającymi z realizacji Projektu PL03 – Projekt: Monitoring efektów realizacji Projektu PL 0100 „Wzrost efektywności działalności IOŚ na podstawie doświadczeń norweskich”, znajdujące się w ewidencji Inspektoratu podmioty podzielone zostały na pięć kategorii ryzyka wpływu na stan środowiska.

Do poszczególnych kategorii zaliczone zostały:

Kategoria I – ryzyko najwyższe – kontrole prowadzone co roku:

1. zakłady dużego ryzyka wystąpienia awarii (ZDR),
2. zakłady przetwarzania zużytego sprzętu elektronicznego i elektrycznego,
3. zakłady przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów,
4. stacje demontażu pojazdów,
5. instalacje energetycznego spalania paliw stosujące ciężki olej opałowy,
6. zakłady podlegające kontroli z zakresu transgranicznego przemieszczania odpadów w przypadku zezwolenia wstępnego na przywóz odpadów niebezpiecznych – jeżeli w roku poprzedzającym wykonanie planu nie funkcjonuje zezwolenie na przywóz odpadów do instalacji i nie toczy

się postępowanie w sprawie jego wydania, wówczas można nie uwzględniać zakładu w planie kontroli,

7. wielkoprzemysłowe ферmy tuczu trzody chlewnej.

Kategoria II – ryzyko wysokie – nie rzadziej niż raz na 3 lata:

1. zakłady zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR),
2. zakłady podlegające rozporządzeniu nr 166/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie PRTR,
3. instalacje IPPC stwarzające największe zagrożenie, podlegające pod Dyrektywę IED z uwagi na ustawowy wymóg kontroli co najmniej raz na 3 lata.

Kategoria III – ryzyko średnie – kontrole prowadzone co 4 lata.

Kategoria IV – ryzyko niskie – kontrole prowadzone co pięć lat lub rzadziej.

Przyporządkowanie zakładów do III i IV kategorii następuje po przeprowadzeniu kontroli, w oparciu o wynik analizy wielokryterialnej oddziaływania zakładu na środowisko.

Kategoria V – pozostałe instalacje nie objęte systemem planowania rocznego:

a) zakłady kontrolowane tylko w zakresie:

- substancji zubożających warstwę ozonową (SZWO),
- chłodniczych niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych (F – gazów),
- genetycznie modyfikowanych organizmów (GMO),
- gmin z zakresu ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,

- organizacji odzysku,
  - wprowadzania baterii,
  - wprowadzania sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- b) zakłady podlegające kontroli w zakresie nadzoru rynku,
- c) podmioty prowadzące działalność wytwórczą w rolnictwie/warzywnictwie/sadownictwie/upraw rolnych – podlegające kontroli IOŚ,
- d) zakłady podlegające kontroli w zakresie zawartości siarki w paliwie (jednostki pływające – statki),
- e) podmioty korzystające ze środowiska, nieposiadające/nieprowadzące instalacji.

Zgodnie z Informatycznym Systemem Kontroli (ISK) po zakończeniu każdej kontroli prowadzona jest analiza wielokryterialna oddziaływania zakładu na środowisko, która warunkuje przypisanie zakładu do określonej kategorii.

W roku 2021 założono, że średni czas trwania poszczególnych kontroli wynosić będzie:

➤ kontrola terenowa kompleksowa	56 godzin - 7 dni roboczych;
➤ kontrola terenowa problemowa	40 godzin - 5 dni roboczych;
➤ kontrola terenowa interwencyjna	32 godziny - 4 dni robocze;
➤ kontrola dokumentacyjna	16 godzin - 2 dni robocze.

Zestawienie liczby podmiotów znajdujących się w ewidencji WIOŚ przyporządkowanych do poszczególnych kategorii, przedstawia poniższa tabela:

Kategoria ryzyka	Zielona Góra	Gorzów Wielkopolski	Razem
I	22	10	32
II	18	27	45
III	205	117	322
IV	1753	794	2547
Razem	1998	948	2946
V	1895	1428	3323
ŁĄCZNIE	3893	2376	6269

1.7. Zasoby kadrowe

Stan zatrudnienia w Wydziale i Dziale Inspekcji na dzień 30 listopada 2020 r. przedstawia poniższa tabela.

Lp	Stanowisko	Ilość zatrudnionych	
		Wydział Inspekcji WIOŚ w Zielonej Górze	Dział Inspekcji Delegatury WIOŚ w Gorzowie Wlkp.
1.	Naczelnik/Kierownik	1	1
2.	Z-ca Naczelnika/ Kierownika	1	1
3.	Główny specjalista	3	1
4.	Starszy specjalista	3	3
5.	Starszy inspektor ochrony środowiska	4	0
6.	Inspektor ochrony środowiska	14	11
7.	Inspektor ochrony środowiska bez uprawnień do wykonywania pracy na stanowisku inspektorskim (nowozatrudnieni)	3	3
	Razem:	29	20
	Ogółem:	49	

Aktualnie spośród 49 zatrudnionych pracowników 43 osoby posiadają uprawnienia do wykonywania pracy na stanowisku inspektorskim. Pozostałe 6 osób zatrudnionych nie posiada uprawnień do wykonywania pracy na stanowisku inspektora i jest w fazie przygotowania do wykonywania tej pracy.

W związku z powyższym uwzględniając stan osób posiadających uprawnienia inspektorskie do wykonywania kontroli oraz odliczając każdemu inspektorowi 26- dniowy urlop wypoczynkowy oraz zakładając 10 - dniową absencję chorobową, obliczony przewidywany czas pracy pracowników Wydziału i Działu Inspekcji w 2021 roku wyniesie:

- Czas pracy inspektorów Wydziału Inspekcji:

$$T = 24 \times (252-26-10) = \mathbf{5184 \text{ dni}}$$

- Czas pracy inspektorów Działu Inspekcji:

$$T = 15 \times (252-26-10) = \mathbf{3240 \text{ dni}}$$

- Łączny czas pracy przewidywany na przygotowanie i przeprowadzenie kontroli, załatwienie spraw interwencyjnych, opracowanie zarządzeń pokontrolnych i decyzji administracyjnych wyniesie:

$$T = 5184 + 3240 = \mathbf{8424 \text{ dni}}$$

Przy założeniu, że 45% czasu pracy przeznaczone będzie na: załatwianie skarg i interwencji, kontroli na wniosek, udziału w szkoleniach, uczestnictwie w akcjach kontrolnych wspólnych z innymi służbami, faktyczny czas pracy przeznaczony na planowe działania kontrole wyniesie:

$$T = 0,55 \times 8424 = \mathbf{4634 \text{ dni.}}$$

Czas ten pozwala na przeprowadzenie następujących ilości planowych kontroli

- przy założeniach przyjętych w punkcie 1.6 niniejszego planu:

- 40 kontroli terenowych kompleksowych (40 x 7 = 780 dni)
- 740 kontroli terenowych problemowych (740 x 5 = 3 700 dni)
- 327 kontroli w oparciu o dokumenty (327 x 2 = 654 dni)

Razem - 5 134 dni

Zatrudnieni w 2019 i 2020 r. inspektorzy nie posiadający uprawnień do wykonywania pracy na stanowisku inspektorskim będą współuczestniczyli w realizowanych kontrolach w charakterze asystenta obserwatora, zdobywając wymaganą wiedzę i doświadczenie zawodowe. Przewidywany czas wdrożenia nowych inspektorów do pracy szacowany jest na najbliższe 6 miesięcy. W związku z tym po uzyskaniu przez nich uprawnień inspektorskich, zasób kontrolny zwiększy się i zaistnieje potrzeba wykonywania korekty do planu w trakcie jego realizacji.

1.8. Budżet

Zgodnie z preliminarem projektu budżetu państwa na rok 2021 na realizację funkcji Nr 12 „Środowisko”, działania 12.1.3.2 „Działalność kontrolna w zakresie ochrony środowiska” przewidziano kwotę 7 607 tys. zł. Z tej kwoty na całkowite pokrycie wynagrodzeń rocznych wraz z pochodnymi z uwzględnieniem dodatkowego wynagrodzenia rocznego oraz dodatkowym odpisem na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych przewidziane jest 4 770 tys. zł. Ponadto w bilansie wydatków należy uwzględnić częściowe wynagrodzenie roczne wraz z pochodnymi

współdziałających z Wydziałem Inspekcji pracowników Wydziałów: Budżetu, Finansów i Egzekucji Należności Pieniężnych, Administracyjno-Technicznego, samodzielnych stanowisk pracy oraz Kierownictwa WIOŚ w kwocie – 1765 tys. zł.

Na działalność inspekcyjną, uwzględniając opłaty stałe (energia elektryczna, ciepła, pobór wody i odprowadzanie ścieków, usługi pocztowe itp.) zostaje 850 tys. zł. Przyjmując, że tylko w 50% wyjazdów kontrolnych inspekcji uda się logistycznie połączyć oraz zakładając, że do kontrolowanego podmiotu trzeba będzie dojechać trzy razy, potrzebne będzie zorganizowanie ok. 850 wyjazdów. Średnia odległość kontrolowanych zakładów od siedziby Inspektoratu i Delegatury wynosi 60 km (dojazd i powrót – 120 km). Przy przyjęciu obowiązującej w rozliczeniach ryczałtowej stawki 0,8358 zł/km na koszty transportu dla Wydziału i Działu Inspekcji zabezpieczyć należy kwotę:

$$750 \times 120 \times 0,8358 = 75222 \text{ zł} - \text{przyjęto } 75\ 000 \text{ zł.}$$

Do planowanych zadań doliczyć należy wyjazdy związane z interwencjami, dotyczącymi awaryjnego zanieczyszczenia. Średnia ilość takich wyjazdów w roku wynosić może do 400. Są to z reguły wyjazdy jednodniowe, a długość przejechanych kilometrów można przyjąć analogiczną jak dla kontroli planowanych. W związku z powyższym na ww. cele należy dodatkowo zabezpieczyć 40 000 zł.

Reasumując, łączne koszty transportu na rzecz inspekcji, bez partycypacji w kosztach ogólnych transportu, wyniosą ok. 115 000 zł.

Przyjmując założone w planie pracy kontrole z pomiarami: jakości odprowadzanych ścieków (min. 20 kontroli), emisji zanieczyszczeń do powietrza (min. 5 kontroli), zanieczyszczenia powierzchni ziemi oraz hałasu (min. 55 kontroli), zaplanowano na nie koszty w wysokości 80 000zł.

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że działalność kontrolna Wydziału i Działu Inspekcji, bez uwzględnienia kosztów stałych pochłonie ok. 195 000 zł.

2. OGÓLNA OCENA ZNACZĄCYCH ZAGADNIEŃ DOTYCZĄCYCH ŚRODOWISKA

2.1. Stan środowiska w województwie

Stan środowiska w województwie lubuskim przedstawiony został w opracowaniu pt. „Stan środowiska w województwie lubuskim Raport 2020”, które ukazało się w ramach Biblioteki Monitoringu Środowiska w 2020 roku. Autorami poszczególnych rozdziałów opracowania byli w większości pracownicy Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska GIOS w Zielonej Górze przy współudziale między innymi pracowników WIOŚ w Zielonej Górze.

Na podstawie analiz i wniosków zawartych w poszczególnych rozdziałach stwierdzić można, że stan środowiska w województwie lubuskim ulega sukcesywnej poprawie, m.in. na skutek realizacji wielu inwestycji proekologicznych.

2.2. Tematyczne zagadnienia ochrony środowiska na obszarze województwa

2.2.1. Ochrona powietrza

Głównym źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza w województwie lubuskim jest emisja antropogeniczna (wynikająca z działalności człowieka), na którą składa się niska emisja z sektora mieszkaniowego ludzi, emisja z działalności przemysłowej, oraz emisja powodowana przez środki komunikacji.

Naturalne procesy zachodzące w przyrodzie (emisja naturalna) mają znaczenie marginalne i w niewielkim stopniu oddziałują na jakość powietrza atmosferycznego w województwie.

Na jakość powietrza bardzo duży wpływ ma emisja powierzchniowa tzw. emisja niska, ze źródeł takich jak: systemy grzewcze domowe, małe kotłownie, warsztaty rzemieślnicze itp. Wielkość tej emisji jest trudna do oszacowania, a jej udział w ogólnej emisji zanieczyszczeń zależy od nasycenia sieci ciepłowniczej na danym obszarze.

Drugim ważnym źródłem wpływającym na jakość powietrza jest emisja liniowa pochodząca ze spalania paliw w silnikach maszyn i samochodów. Rosnąca ilość maszyn i pojazdów, a tym samym zwiększona aktywność inwestycji stanowi coraz większy problem, nie tylko ze względu na zanieczyszczenie powietrza, ale także na poziom emisji hałasu.

Przeprowadzane rokrocznie oceny jakości powietrza w województwie lubuskim oraz ich analiza nie wykazały zmian w klasyfikacji stref pod kątem ochrony zdrowia i ochrony roślin w latach 2013-2018 w zakresie zanieczyszczeń gazowych. Wszystkie strefy oceniane (ze względu na ochronę zdrowia i ochronę roślin) pod kątem stężenia: SO₂, NO₂, CO, C₆H₆, O₃ oraz NO_x zaliczono do klasy A. Jedynie ozon ze względu na przekroczenie poziomu celu długoterminowego na przestrzeni lat 2013-2018 zaliczono do klasy D2, a także w latach 2015 i 2016 ze względu na przekroczenie poziomu docelowego zaliczono do klasy C.

W przypadku zanieczyszczeń pyłowych (ocenianych ze względu na ochronę zdrowia), w latach 2013-2018 każdego roku występowały przekroczenia wartości normatywnych. Klasyfikacja w ww. okresie czasu wyglądała następująco:

- strefa miasto Gorzów Wlkp. w latach 2013-2017 zaliczona została do klasy C ze względu na przekroczenie wartości normatywnej w odniesieniu do wartości średniodobowej pyłu zawieszonego PM10 (w 2018 r. zaliczona została do klasy A) oraz rokrocznie wartości średniorocznej zawartego w nim benzo(a)pirenu.

- strefa miasto Zielona Góra zaliczona do klasy C w latach 2013-2018 ze względu na stężenie benzo(a)pirenu w powietrzu oraz w 2013 roku ze względu na przekroczenie poziomu docelowego arsenu.

- strefa lubuska zaliczona do klasy C: w latach 2013-2018 ze względu na przekroczenie wartości normatywnej w odniesieniu do wartości średniodobowej pyłu zawieszonego PM10 we Wschowie oraz na wszystkich stacjach strefy (Wschowa, Żary, Sulęcín) ze względu na stężenie benzo(a)pirenu w powietrzu oraz w latach 2013 i 2017 ze względu na przekroczenie poziomu docelowego arsenu.

Stężenia pozostałych zanieczyszczeń pyłowych – niklu, kadmu, ołowiu oraz pyłu zawieszonego PM2,5 - nie przekroczyły wartości normatywnych i pozwoliły zaliczyć w omawianym okresie wszystkie strefy do klasy A.

W 2019 roku w ramach działań prewencyjnych WIOŚ w Zielonej Górze wykonał 118 kontroli sprawdzających przestrzeganie przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji substancji i energii do powietrza.

2.2.2. Ochrona wód

Jakość i stan zasobów wód na terenie województwa lubuskiego jest wynikiem presji związanej z poborem wody, odprowadzaniem do wód ścieków komunalnych i przemysłowych oraz z dopływem zanieczyszczeń z tzw. punktowych źródeł przemysłowych oraz przestrzennych źródeł rolniczych.

Ze względu na tranzytowe i przygraniczne położenie, znaczący wpływ na jakość wód na terenie województwa lubuskiego wywierają różnego rodzaju źródła zanieczyszczeń, usytuowane w zlewni rzeki Odry na terenie województw: wielkopolskiego, dolnośląskiego, opolskiego, śląskiego, a także Czech i Niemiec.

W ciągu ostatnich 25 lat, wskutek restrukturyzacji przemysłu oraz w związku z ograniczeniem ilości ścieków nieoczyszczanych wprowadzanych do wód ze źródeł przemysłowych, nastąpiło zmniejszenie presji przemysłowych źródeł zanieczyszczeń. Ograniczono także presję ścieków komunalnych, poprzez zmniejszone zużycie wody w gospodarstwach domowych, budowę nowoczesnych, wysokosprawnych oczyszczalni ścieków oraz modernizację oczyszczalni istniejących. W efekcie nastąpił wzrost znaczenia presji zanieczyszczeń, których źródła zlokalizowane są na terenach wiejskich. Dlatego tak ważny jest obowiązek przyłączenia nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej, który spoczywa na właścicielu nieruchomości. Nadzór nad wykonaniem tego obowiązku sprawuje organ wykonawczy gminy. Należy pamiętać, iż gminy mają obowiązek wszczęcia postępowania administracyjnego w każdym przypadku ujawnienia faktu niezasadnego niepodłączenia nieruchomości do sieci kanalizacji sanitarnej. W związku z tym konieczny jest nadzór nad przydomowymi oczyszczalniami ścieków i zbiornikami bezodpływowymi oraz ewidencja zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków. Niezrealizowanie tych wymogów stwarza zagrożenie dla zasobów wód powierzchniowych i podziemnych.

Poza punktowymi miejscami odprowadzania ścieków istotnym dla jakości wód problemem są przestrzenne źródła zanieczyszczeń, tj. opady atmosferyczne wprowadzające do wód zanieczyszczenia z powietrza oraz spływy powierzchniowe z pól, pastwisk i łąk, które stanowią znaczące źródło substancji biogenych.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze w 2018 r., podobnie jak w latach 2010-2017, prowadził monitoring wód powierzchniowych zgodnie z zapisami: Ramowej Dyrektywy Wodnej 2000/60/WE (RDW), rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. poz. 1550) wraz z uwzględnieniem nowelizacji ww. rozporządzenia z dnia 21 listopada 2013 r. (Dz. U. poz. 1558) oraz zgodnie z wytycznymi GIOŚ.

Na obszarze województwa lubuskiego wydzielonych zostało 205 jednolitych części wód powierzchniowych (jcwp) rzecznych (z czego wyznaczonych do monitorowania przez RWMS w Zielonej Górze zostało 187 jcwp) oraz 60 jcwp jeziornych, przy czym w ujęciu zlewniowym w województwie znajduje się 217 zlewni jcwp powierzchniowych, w tym 212 zlewni jcwp rzecznych oraz 5 zlewni jcwp jeziornych. Od 1 stycznia 2018 r. z wejściem w życie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2017 r. poz. 1566) obowiązuje nowy podział na regiony, zgodnie z którym województwo lubuskie znajduje się na obszarze 4 regionów wodnych: Środkowej Odry, Warty, Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego oraz Noteci

W 2018 r. w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przebadano 99 jcwp rzecznych i 39 jcwp jeziornych. W ramach monitoringu diagnostycznego przebadano 54 jcwp rzecznych i 9 jcwp jeziornych, w tym diagnostycznego na obszarach do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa wód powierzchniowych jest ważnym czynnikiem w ich ochronie. W ramach monitoringu operacyjnego badania prowadzono w 88 jcwp rzecznych i w 38 jcwp jeziornych, w tym 48 jcwp rzecznych i 29 jcwp jeziornych 12-krotnie pobrano próbki wody na potrzeby dokonania oznaczeń ze względu na przekroczenie w latach

ubiegłych wartości granicznych dla WWA oraz innych substancji priorytetowych. W oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U z dn., poz. 1187- nieobowiązujące- uchylona podstawa prawna), została wykonana klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego oraz klasyfikacja stanu chemicznego, a następnie został oceniony stan jcwp. Spośród 99 jcwp rzecznych, ocenę stanu wykonano dla 83 jcwp z czego wszystkie charakteryzowały się stanem złym, natomiast spośród 39 jcwp jeziornych, ocenę stanu wykonano dla 30 jcwp, z czego 29 jcwp charakteryzowało się stanem złym, a 1 jcwp stanem dobrym.

W 2019 r. służby kontrolne WIOŚ w Zielonej Górze przeprowadziły łącznie 138 kontroli instalacji związanych z oczyszczaniem ścieków komunalnych, w tym 43 stanowiły kontrole terenowe oraz 95 kontrole dokumentacyjne związane z analizą wyników badań przesyłanych przez podmioty zobowiązane.

2.2.3. Ochrona przed hałasem

Na terenie województwa lubuskiego większość podmiotów prowadzących działalność gospodarczą powoduje uciążliwą emisję hałasu tylko dla najbliższego otoczenia. W latach 2017-2018 kontrole z pomiarami emisji hałasu do środowiska (część w ramach interwencji) zostały wykonane w 149 punktach (w tym w 67 punktach w porze nocy) przez WIOŚ w Zielonej Górze. Najczęściej kontrolowane były podmioty gospodarcze z branży handel i usługi oraz drzewnej, metalowej i innych. Ponadto prowadzono kontrole zakładów z branży budowlanej i chemicznej. W latach 2017–2018 skontrolowano 86 zakładów, spośród których 27 posiadały

decyzje o dopuszczalnym poziomie emisji hałasu. Na podstawie przeprowadzonych 115 przez WIOŚ Zielona Góra pomiarów w 25 zakładach wykazano niedostosowanie się do decyzji, wystąpiły przekroczenia. Część badań przeprowadzonych w omawianym okresie wykazała przekroczenia dopuszczalnych wartości równoważnego poziomu hałasu LAeq emitowanego do środowiska przez podmioty nie posiadające jeszcze decyzji. Stwierdzenie przekroczeń stanowi podstawę do podjęcia działań administracyjnych w celu wydania decyzji o dopuszczalnym poziomie emisji hałasu. W omawianym okresie do WIOŚ Zielona Góra przesłano 14 sprawozdań z pomiarów okresowych zgodnie z art.147 ust.1 Poś. W wyniku analizy stwierdzono niedostosowanie się 1 zakładu do poziomów dopuszczalnych. Wzrost zarówno znajomości, jak i egzekwowania prawa ochrony środowiska w zakresie ochrony przed hałasem skutkują tendencją malejącą przekroczeń dopuszczalnych wartości emisji hałasu z obiektów przemysłowych.

W 2019 r. WIOŚ w Zielonej Górze przeprowadził 47 kontroli w zakresie emisji hałasu do środowiska (część w ramach interwencji). W ramach wykonanych kontroli przeprowadzono 46 pomiarów (w tym 19 w porze nocnej). Najliczniejszą grupę spośród skontrolowanych zakładów stanowiły podmioty z branży usługowej, handlowej, produkcyjnej oraz transportowej. Spośród skontrolowanych podmiotów 6 posiadało decyzję o dopuszczalnym poziomie emisji hałasu. Na podstawie przeprowadzonych kontroli, stwierdzono w 3 zakładach niedostosowanie się do posiadanych decyzji hałasowych. Część badań przeprowadzonych w ramach działań kontrolnych wykazała przekroczenia dopuszczalnych wartości równoważnego poziomu dźwięku LAeq emitowanego do środowiska, przez podmioty nie posiadające jeszcze decyzji. Stwierdzenie przekroczeń stanowiło podstawę do podjęcia działań administracyjnych w celu wydania decyzji o dopuszczalnym

poziomie emisji hałasu. Wzrost, zarówno znajomości, jak i egzekwowania prawa ochrony środowiska w zakresie ochrony przed hałasem, skutkują tendencją malejącą w zakresie przekroczeń dopuszczalnych wartości emisji hałasu określonych dla obiektów przemysłowych.

2.2.4. Pola elektromagnetyczne

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze prowadzi badania promieniowania elektromagnetycznego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, w sposób określony rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2007 r. poz. 1645).

Przedmiotem prowadzenia pomiarów monitoringowych w świetle obowiązujących przepisów jest sprawdzenie dotrzymania poziomu dopuszczalnego pola elektromagnetycznego (składowej elektrycznej w przedziale częstotliwości od 3 MHz do 3 000 MHz) w środowisku, z wyłączeniem miejsc niedostępnych dla ludności.

Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian dokonuje się w miejscach dostępnych dla ludności w:

- centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys.,
- pozostałych miastach,
- na terenach wiejskich.

Na obszarze województwa lubuskiego wyznaczone zostały punkty pomiarowe dla każdego z ww. obszarów (łącznie 45 na rok). W każdym z tych punktów badania powtarzane są co 3 lata.

W latach 2017- 2018, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r., przebadanych zostało łącznie 90 punktów pomiarowych zlokalizowanych na terenie całego województwa lubuskiego. Pomiarami objęto tereny miast powyżej 50 tys. mieszkańców (Zielona Góra i Gorzów Wlkp.), pozostałych miast oraz tereny wiejskie, ustalając na każdym z wymienionych obszarów badawczych, w każdym roku badań po 15 punktów pomiarowych, zlokalizowanych w miejscach dostępnych dla ludności (zgodnie z definicją zawartą w art. 124 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska).

Na podstawie wyników uzyskanych w latach 2017 - 2018 nie stwierdzono występowania promieniowania elektromagnetycznego o wartości natężenia elektrycznego przekraczającego poziom dopuszczalny [7 V/m]. Wyniki średnie i maksymalne są dużo niższe od poziomów dopuszczalnych.

W roku 2019 WIOŚ w Zielonej Górze przeprowadził 3 kontrole planowe oraz 1 pozaplanową w terenie, dotyczące stacji bazowych telefonii komórkowych. W powyższych kontrolach nie stwierdzono naruszeń. Zrealizował również 116 kontroli dokumentacyjnych z pomiarów automonitoringowych stacji bazowych telefonii komórkowej oraz 2 kontrole pozostałych obiektów PEM. W analizowanych sprawozdaniach wartość składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego nie przekraczała dopuszczalnej wartości granicznej. W związku ze zmianami w ustawie Prawo ochrony środowiska dotyczącymi przedkładania wyników pomiarów PEM przez operatorów stacji, od 1 stycznia do 25 października 2019 r. pomiary te były przesyłane do PWIS oraz do GIOŚ.

2.2.5. Ochrona powierzchni ziemi

W roku 2020 kontynuowano działalność zmierzającą do rekultywacji terenów zdegradowanych działalnością człowieka. W fazie przygotowania są zadania rekultywacji terenów po byłych składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne w miejscowościach Czyżówek, Dryżyna i Górki Noteckie .

W fazie realizacji znajdują się rekultywacje terenów po byłych składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne w miejscowościach: Nowy Świat, Mirocin Dln. i Bobrowniki.

Najczęściej przyjmowanym kierunkiem rekultywacji składowisk w warunkach woj. lubuskiego jest kierunek polny i leśny polegający na przywróceniu pierwotnego charakteru terenu w technologii umożliwiającej wykorzystanie odpadów dopuszczonych do przetwarzania poza instalacjami.

Wszystkie obiekty związane ze składowaniem odpadów przewidziane do zamknięcia i rekultywacji województwa lubuskiego znajdują się pod nadzorem służb inspekcyjnych WIOŚ.

2.2.6. Gospodarka odpadami komunalnymi

W 2019 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze oraz Delegatura WIOŚ w Gorzowie Wielkopolskim w ramach ogólnokrajowego cyklu kontrolnego przestrzegania przez gminy przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, wytypował do kontroli gminy, które nie zostały objęte kontrolą w poprzednich latach.

Kontrolą objęto łącznie 7 gmin, co stanowi 9 % spośród 82 gmin województwa lubuskiego. Przy wyborze gmin do kontroli kierowano się położeniem geograficznym gminy, charakterem funkcjonowania gminy (miejski, wiejski, wiejsko-miejski).

Najważniejsze wnioski i spostrzeżenia z przeprowadzonych w roku 2019 przez WIOŚ w Zielonej Górze kontroli gmin:

- Kontrolowane Gminy przesyłały terminowo sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi przekazywanych do marszałka województwa i do WIOŚ, napływały także korekty sprawozdań, które zwykle nie miały wpływu na wyliczone poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów.

- W latach 2013-2018 kontrolowane gminy w większości osiągały wymagane poziomy, a tym które nie osiągnęły obowiązujących poziomów wydano odrębnymi postępowaniami administracyjnymi 4 decyzje karne.

- W 2019 r. w dwóch kontrolowanych gminach tj. Lubrza oraz Żary nie zostały osiągnięte wymagane poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła wynoszącego 30% za 2018 r. We wskazanych przypadkach zostały wymierzone kary pieniężne oraz wydano zarządzenia pokontrolne.

- W wyniku kontroli dokumentacyjnych wykonanych przez WIOŚ należy stwierdzić, że gminy miały duży problem z osiągnięciem poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w 2018 r., gdzie wymagany poziom recyklingu wyniósł 30 %.

- Żadna z gmin nie wyłoniła podmiotu z wolnej ręki, każda zrealizowała przetargi - w niektórych gminach do przetargów nieograniczonych na wykonanie

usług na zbieranie albo zagospodarowanie odpadów zgłaszają się tylko pojedyncze firmy, wz. z tym często gmina nie ma wyboru w sprawie wyboru podmiotu.

- Gminy nadal mają problemy z egzekwowaniem od wszystkich właścicieli nieruchomości złożenia wymaganych deklaracji segregacji odpadów,

- Gminy mają trudności z ustaleniem liczby mieszkańców w zabudowie wielorodzinnej, którzy zadeklarowali segregację odpadów, a faktycznie tego nie robią,

- wszystkie kontrolowane gminy wprowadziły obligatoryjne uchwały (?),

- Żadna z gmin nie uchwaliła fakultatywnej uchwały w myśl art. 6d ust 2 oraz art.6r ust. 4 „u.c.p.g.”. W niektórych gminach została uchwalona fakultatywna uchwała w myśl art. 6c ust. 2 „u.c.p.g.”, gdzie postanowiono o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.

- Wszystkie kontrolowane gminy wprowadziły stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi uzależnioną od liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość.

- W trakcie kontroli zauważono duże zróżnicowanie stawki opłaty za odbiór odpadów na terenie województwa. Najniższe stawki kształtowały się na poziomie: 9 zł za selektywną zbiórkę i 15 zł za zmieszane odpady. Natomiast najwyższe sięgały: 15,50 zł za selektywną zbiórkę i 24 zł za odpady zmieszane. Średnia stawka opłaty za odbiór odpadów komunalnych selektywnie na terenie województwa lubuskiego w 2019 r. wyniosła 12,21 zł. Natomiast średnia stawka dla odpadów zmieszanych wyniosła 19,68 zł. Można zauważyć tendencję wzrostową wskazanych stawek w porównaniu do roku poprzedniego tj. 2018.

- Wszystkie skontrolowane gminy utworzyły stacjonarne punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK),

- W trakcie kontroli stwierdzono, że w gminach większość pracowników zajmujących się gospodarką odpadami wykonuje swoje obowiązki w powiązaniu z innymi obowiązkami narzuconymi przez pracodawcę.

- Gminy bardzo często nie kontrolują podmiotów z którymi zawarto umowy na odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Jedynie Gmina Kostrzyn nad Odrą oraz gmina Lubrza stosowała możliwość ww. kontroli udokumentowanych protokołem z kontroli.

- Gminy w zbyt małym stopniu wykorzystują zapis art. 6o u.c.p.g. [Wydanie decyzji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi]. Niektóre w ogóle nie korzystają z dyspozycji zawartej we wskazanym przepisie prawnym (Gmina Górzycza).

Lubuski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska wydał w 2019 roku (?) 6 zarządzeń pokontrolnych dla Gmin, w których stwierdzono uchybienia obligując je do usunięcia nieprawidłowości.

3. WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KONTROLNEJ ZA OSTATNIE LATA

Ocenie poddano wyniki działalności kontrolnej za rok 2019, który został w pełni zbilansowany.

3.2. Cele i zadania

Cele i zadania działalności kontrolnej w 2021 roku zostały określone w wytycznych do planowania działalności organów Inspekcji Ochrony Środowiska w 2021 roku opracowanych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Wytyczne te stanowiły podstawę opracowania planu działalności kontrolnej WIOŚ w 2021 roku.

Do najważniejszych zadań w 2021 roku działalności kontrolnej uznano:

- kontrola przestrzegania prawa o ochronie środowiska, w tym decyzji ustalających warunki korzystania ze środowiska,
- przeciwdziałanie poważnym awariom,
- współdziałanie w zakresie ochrony środowiska z innymi organami kontroli, organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości, innymi organami administracji państwowej i organami samorządu terytorialnego oraz obrony cywilnej, a także organizacjami społecznymi,
- ściganie przestępstw przeciwko środowisku określonych w Kodeksie karnym oraz wykroczeń określonych w Kodeksie wykroczeń oraz przepisach odrębnych wymienionych w ustawie o IOŚ, w tym wnoszenie i popieranie aktów oskarżenia,
- transgraniczne przemieszczanie odpadów.

Ponadto na 2021 rok zostały wyznaczone przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska do realizacji trzy ogólnokrajowe cykle kontrolne:

- a) oczyszczalni ścieków położonych w aglomeracjach o wielkości RLM równej lub większej niż 10 000 pod kątem oceny spełnienia warunków w zakresie jakości ścieków wprowadzonych do wód lub do ziemi, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych i zintegrowanych, ze szczególnym uwzględnieniem substancji biogennych, wraz z pomiarami jakości ścieków odprowadzanych z tych oczyszczalni wykonanymi na zlecenie WIOŚ zgodnie z obowiązującymi przepisami. Pozostają aktualne informacje dotyczące przeprowadzenia kontroli w ramach tego cyklu, zawarte w piśmie z dnia 06 marca 2020 r. znak: DI/0703-50/2020/po,iż; z wyjątkiem terminu przekazania do GIOŚ informacji niezbędnych

do sporządzania raportu, który został określony w pkt III 4 w części wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska;

- b) podmiotów gospodarujących odpadami powstającymi w wyniku oczyszczania ścieków komunalnych; wytyczne do kontroli zostaną przesłane do dnia 29 stycznia 2021 r.
- c) w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi przez gminy i kolejnych posiadaczy odpadów komunalnych; nowe wytyczne do kontroli zostaną przesłane do dnia 16 marca 2021 r.

3.3. Dane wejściowe, wyjściowe i rezultaty kontroli.

Zgodnie z opracowanym rocznym planem kontroli w 2019 roku inspektorzy powinni przeprowadzić łącznie 400 kontroli kompleksowych i problemowych.

W 2019 roku Wydział Inspekcji w Zielonej Górze Dział Inspekcji w Gorzowie Wielkopolskim Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska przeprowadzili ogółem 1423 kontroli, w tym:

- kontrole planowe z wyjazdem w teren – 398 (w tym 3 kontrole ujęte w planie kontroli w 2018 r.),
- kontrole pozaplanowe z wyjazdem w teren z ustalonym podmiotem – 394:
  - w tym: 292 interwencyjnych, 73 na wnioski, 7 inwestycyjnych, 22 innych,
- kontrole pozaplanowe z wyjazdem w teren bez ustalonego podmiotu – 9:
  - w tym: rozpoznanie zanieczyszczenia w terenie – 76, transport towarów lub odpadów – 15;
- kontrole w oparciu o dokumentację - 540;

- w tym: 6 opartych o dokumentację bez ustalonego podmiotu, 534 opartych o dokumentację z ustalonym podmiotem.

W wyniku przeprowadzonych kontroli:

- wydano 246 zarządzeń pokontrolnych,
  - nałożono 179 mandatów na łączną kwotę 62 100 zł,
  - udzielono 183 pouczenia,
  - skierowano 56 wystąpień do innych organów,
  - wydano 92 postanowienia,
  - wydano 130 decyzji ustalających administracyjne kary łączne na ogólną kwotę 3 752 605,41 zł,
- o w tym:
- 1 decyzję w trybie art. 53a ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji,
  - 5 decyzji nakazujących usunięcie nieprawidłowości, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo wodne,
  - 8 decyzji o umorzeniu postępowania,
  - 11 decyzji dotyczących kar biegnących,
  - 1 decyzję dotyczącą kar odroczonej na podstawie innych ustaw niż Prawo ochrony środowiska oraz na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa,
  - 2 decyzje dotyczące kar rozłożonych na raty w trybie ustawy Ordynacja podatkowa,
  - 3 decyzje dotyczące kosztów ponoszonych w związku z prowadzeniem kontroli,

- 3 decyzje dotyczące rozliczenia w związku z terminową realizacją przedsięwzięcia, które usunęło przyczynę ponoszenia kar,
- 1 decyzję odmawiającą rozłożenie na raty,
- 12 decyzji odroczone w trybie art. 317 ustawy Prawo ochrony środowiska,
- 1 decyzję wstrzymującą działalność na podstawie art. 32 ust. 1 ustawy o odpadach
- 1 decyzję wstrzymującą użytkowanie instalacji art. 365 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska,
- 1 decyzję wstrzymującą użytkowanie instalacji art. 367 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska,
- 6 decyzji wydanych na podstawie art. 194 ustawy o odpadach,
- 10 decyzji wydanych na podstawie ustawy o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych,
- 1 decyzję wydaną na podstawie ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych,
- 1 decyzję wydaną na podstawie ustawy o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym,
- 1 decyzję wydaną w związku z niezrealizowaniem przedsięwzięcia w terminie,
- 5 decyzji wyznaczających termin usunięcia naruszeń lub zaniedbań zgodnie z art. 367 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska,
- 34 decyzje za okres trwania naruszenia i decyzje za inne naruszenia,
- 22 innych decyzji.

Spośród wydanych decyzji 100 stało się ostatecznych.

Istotny element działalności kontrolnej WIOŚ w rozpatrywanym okresie stanowiły wnioski o interwencje przyjmowane od obywateli, które ze względu na ważny z reguły interes społeczny załatwiane są w pierwszej kolejności. W 2019 r. do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze oraz do Delegatury Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. wpłynęło 626 wniosków o podjęcie interwencji oraz 1 skarga na działalność LWIOŚ. Skargi dotyczyły bezczynności LWIOŚ w przedmiocie udostępnienia informacji publicznej. Spośród 626 przyjętych wniosków o podjęcie interwencji, 85 z nich (13,58 % ogółu przyjętych) przekazano do załatwienia według właściwości do innych organów i instytucji tj.: urzędów miast i gmin, starostw powiatowych, powiatowych inspektorów sanitarnych, powiatowych inspektorów nadzoru budowlanego, regionalnych dyrekcji ochrony środowiska. Pozostałe 541 wniosków załatwiono we własnym zakresie (86,42% ogółu przyjętych). Spośród przyjętych do załatwienia wniosków w końcowej fazie załatwiania znajduje się 27 z nich, które wpłynęły do Inspektoratu pod koniec roku 2019. Dodatkowo nadmienić należy, że 23 wnioski o interwencję przesunięto do realizacji na rok 2020. Są to głównie kontrole w zakresie gospodarki odpadami, emisji hałasu do środowiska oraz ochrony powietrza.

Badając wykonanie planu kontroli na 2019 r. stwierdzono, że nie zostały zrealizowane kontrole wobec trzech podmiotów. W okresie sprawozdawczym plan działań kontrolnych w terenie został zrealizowany w 99,25 % (planowane kontrole 400, wykonanie 397). Podstawowe przyczyny niezrealizowania ww. kontroli były następujące:

- kontrola innego organu,
- brak możliwości wykonania pomiaru emisji pyłów i gazów do powietrza.

Z wykonanego bilansu wynika, że liczba skontrolowanych podmiotów przestrzegających przepisy i warunki korzystania ze środowiska w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych podmiotów wynosi 71,75%. Kolejny miernik planu kontroli wyrażony stosunkiem wykonanych kontroli z pomiarami do rocznej ilości kontroli z wyjazdem w teren wynosi 12,34%. Stosunek zrealizowanych zarządzeń pokontrolnych do ogólnej liczby wydanych zarządzeń wynosi 82,52%.

W rozpatrywanym okresie wśród korespondencji, która wpłynęła do Wydziału Inspekcji znajdowały się sprawozdania od podmiotów gospodarczych z badań monitoringowych emisji zanieczyszczeń z eksploatowanych instalacji (oczyszczalnie ścieków, składowiska odpadów, stacje bazowe telefonii komórkowych, kotłownie, instalacje procesowe), które wymagały i w każdym kwartale wymagają oceny i wprowadzenia do systemu kontroli inspekcji. Stanowi to bardzo duże obciążenie czasowe inspektorów prowadzących kontrole w terenie.

W dniach 3, 10 oraz 27 września 2019 r. WIOŚ w Zielonej Górze brał udział we wspólnych międzynarodowych akcjach kontrolnych w ramach ogólnoświatowej operacji celnej DEMETER V obejmujących inspekcje transportu odpadów przemieszczanych w obszarze przygranicznym. Wskazana akcja została przeprowadzona w porozumieniu oraz ścisłej współpracy służb mundurowych tj. KAS, Straży Granicznej, Policji oraz Inspekcji Transportu Drogowego.

W toku działań prowadzonych w 2 punktach kontroli drogowej (rejon Świecka oraz Olszyny) dokonano sprawdzenia ładunków pod kątem spełniania kryteriów odpadów oraz ewentualnego rozpoznania rodzaju odpadów. W przypadkach przemieszczeń legalnych transportów odpadów weryfikowana była kompletność i

prawidłowość dokumentacji im towarzyszącej, jak również zgodność rzeczywistego ładunku z zapisami w dokumentach.

Kontrole w ramach ogólnoświatowej operacji celnej DEMETER V prowadzone w 2019 r. wykazały przypadki nielegalnego transgranicznego przemieszczania odpadów wbrew przepisom rozporządzenia (WE) nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie przemieszczania odpadów. Nielegalne ładunki zostały zatrzymane do dalszych czynności proceduralnych. O wynikach działań były informowane organy ścigania oraz Główny Inspektor Ochrony Środowiska w Warszawie.

Ponadto, w dniach 3.07, 15.07, 29.07, 07.08, 16.08, 22.08, 29.08 oraz 18.09 2019 roku, Inspektorzy Działu Inspekcji w Gorzowie Wielkopolskim, wspólnie ze Strażą Graniczną w Świecku prowadzili akcję kontrolną przewozu towarów niebezpiecznych lub odpadów mającą na celu ocenę przewożonego przez granicę towaru pod kątem identyfikacji, czy nie jest odpadem w aspekcie rozporządzenia 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady (TPO) i jego ewentualnej klasyfikacji lub wykluczenia go z kategorii odpadu.

W ramach ogólnopolskich cykli kontrolnych inspektorzy WIOŚ prowadzili kontrole w zakresie:

- przestrzegania przez gminy przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
- przestrzegania przez podmioty zbierające zużyte baterie i zużyte akumulatory przepisów ustawy o bateriach i akumulatorach.

Kontrole przeprowadzono zgodnie z wytycznymi opracowanymi przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie.

Pierwszy, z wymienionych cykli kontrolnych jest realizowany każdego roku, począwszy od 2013 r. Jego celem jest ocena wypełniania przez gminy obowiązków, w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, nałożonych ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (u.c.p.g.). Podczas czynności kontrolnych dochodzi do weryfikacji działania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, dzięki czemu można wskazać zarówno postępy, jak i pojawiające się problemy.

W 2019 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska wytypował do kontroli 8 gmin. Inspektorzy Wydziału Inspekcji w Zielonej Górze oraz Działu Inspekcji w Gorzowie Wielkopolskim skontrolowali gminy: Żary (miejska), Szprotawa, Kolsko, Lubrza, Krzeszyce, Górzycza, Skwierzyna, Kostrzyn nad Odrą (miejska).

Przy wyborze kierowano się zarówno zróżnicowaniem geograficznym, jak i rodzajem gminy (gmina miejska, gmina wiejska, gmina miejsko-wiejska). We wszystkich spośród skontrolowanych gmin stwierdzono nieprawidłowości. Podczas kontroli w gminie Kolsko stwierdzono brak miejsca przystosowanego do magazynowania odpadów niebezpiecznych tj. stanowisko utwardzone, o nieprzepuszczalnym podłożu, nienarażone na działanie warunków atmosferycznych, natomiast w gminach tj. Żary, Lubrza, Krzeszyce, Skwierzyna oraz Miasto Kostrzyn nad Odrą stwierdzono nieosiągnięcie wymaganego poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła. W wyniku wskazanych kontroli wydano zarządzenia pokontrolne oraz decyzje karne. Podczas kontroli oraz weryfikacji rocznych sprawozdań z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi stwierdzono, że osiągnięcie w/w

poziomów stanowi obecnie najtrudniejsze wyzwanie dla Gmin i może stanowić duży problem w latach kolejnych.

W ramach ogólnokrajowego cyklu kontrolnego przestrzegania przez podmioty zbierające zużyte baterie i zużyte akumulatory przepisów ustawy z dnia 14 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (Dz. U. z 2019 r. poz. 521) oraz ustawy z dnia 14 grudnia 2012 o odpadach (Dz. U. z 2019 r. poz. 701, z późn. zm.) - zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w województwie lubuskim zostały wytypowane do przeprowadzenia kontroli następujące podmioty:

- 1 zakład przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów,
- 2 zakłady przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- 4 stacje demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- 2 gminne jednostki organizacyjne nie będące punktami selektywnej zbiórki odpadów komunalnych,
- 3 punkty selektywnej zbiórki odpadów komunalnych,
- 3 podmioty prowadzące punkt zbierania odpadów posiadające zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie zbierania odpadów w postaci zużytych baterii lub zużytych akumulatorów.

Inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze oraz Delegatury w Gorzowie Wlkp. zrealizowali kontrole następujących podmiotów:

- Eneris Recupyl Sp. z o.o. - zakładzie przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów;

- Syncreon Logistics Polska Sp. z o. o.- zakładzie przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego;
- Stena Recykling Sp. z o. o. - zakładzie przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów, zakładzie przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, podmiocie prowadzącym punkt zbierania odpadów, posiadającym zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie zbierania odpadów w postaci zużytych baterii lub zużytych akumulatorów. W roku 2018 spółka zbierała baterie i akumulatory przenośne. Nie prowadzono przetwarzania baterii.
- AUTO-CZĘŚCI "CARENS" Nowogrom Mariusz- stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji;
- Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe Marian Walkowiak- stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji; podmiot prowadzący punkt zbierania odpadów i posiadający zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie zbierania odpadów w postaci zużytych baterii lub zużytych akumulatorów.
- AUTO-ECO Paweł Kaciunka - stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji;
- AUTO-PROFI Ryszard Miśko - stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji;
- Miejskie Zakłady Komunalne Sp. z o.o. w Kostrzynie nad Odrą- gminnej jednostce organizacyjnej nie będącej punktem selektywnej zbiórki odpadów komunalnych;
- Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. w Zielonej Górze - gminnej jednostce organizacyjnej nie będącej punktem selektywnej zbiórki odpadów komunalnych;

- Gmina Słońsk- prowadzącej punkt selektywnej zbiorki odpadów komunalnych; prowadzony przez gminę;
- Gmina Lubrza - prowadzącej punkt selektywnej zbiorki odpadów komunalnych;
- Zakład Gospodarki Komunalnej w Górzycy- prowadzącym punkt selektywnej zbiorki odpadów komunalnych; prowadzony przez gminę;
- „BATCAR” Krzysztof Pawluć, Bogdan Tyliszczak Spółka Jawna z siedzibą w Zielonej Górze- filia w Gorzowie Wlkp. – podmiocie prowadzącym punkt zbierania odpadów, posiadający zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie zbierania odpadów w postaci zużytych baterii lub zużytych akumulatorów;
- Skup i Przerób Surowców Wtórnych GALASIAK Łukasz Galasiak - podmiocie prowadzącym punkt zbierania odpadów, posiadającym zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie zbierania odpadów w postaci zużytych baterii lub zużytych akumulatorów. W 2018 r. zakład zbierał zużyte akumulatory samochodowe.
- Hemarpol Trade Sp. z o. o. Sp. K. – podmiocie prowadzącym punkt zbierania odpadów, posiadającym zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie zbierania odpadów w postaci zużytych baterii lub zużytych akumulatorów. W 2018 r. zakład zbierał zużyte akumulatory samochodowe.

Przeprowadzone działania kontrolne wykazały, że prowadzący działalność związaną ze zbieraniem, są technicznie przygotowani na przyjęcie zużytych baterii i zużytych akumulatorów. Wszystkie podmioty gospodarujące zużytymi bateriami i akumulatorami, zaopatrzone były w szczelne plastikowe pojemniki na baterie i akumulatory umiejscowione na utwardzonym podłożu w zamykanym

pomieszczeniu, zabezpieczone przed dostępem osób niepowołanych. Miejsca magazynowania były ponadto objęte systemem monitoringu wizyjnego.

W trakcie przeprowadzonych kontroli, stwierdzono nieprawidłowość w jednej z firm. Przeprowadzone wobec Hemarpol Trade Sp. z o. o. działania wykazały, że spółka prowadzi ewidencję odpadów w sposób nierzetelny. W toku kontroli nałożono mandat karny oraz wydano zarządzenie pokontrolne.

Inspektorzy Wydziału Inspekcji w Zielonej Górze oraz Działu Inspekcji w Gorzowie Wielkopolskim Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze corocznie prowadzą kontrole w zakresie wykonywania zadań określonych w programach ochrony powietrza i planach działań krótkoterminowych. W 2019 roku kontrole ww. zakresie przeprowadzono w trzech gminach tj. Szprotawa, Nowe Miasteczko, Dobiegniew oraz Starostwie Powiatowym w Gorzowie Wielkopolskim.

W trakcie działań kontrolnych w gminach Szprotawa i Nowe Miasteczko, stwierdzono nieprawidłowości w realizacji Programów Ochrony Powietrza, które dotyczyły:

- niedotrzymania terminów realizacji zadań określonych w POP,
- nieterminowego przekazywania do Zarządu Województwa Lubuskiego sprawozdań z realizacji działań naprawczych określonych w POP,
- nie ujmowania w sprawozdaniach przekazywanych Zarządowi Województwa Lubuskiego wszystkich zrealizowanych przez gminy działań naprawczych określonych w POP,

W związku ze stwierdzonymi naruszeniami w celu ich wyeliminowania, wobec skontrolowanych jednostek zostały wydane zarządzenia pokontrolne.

W związku ze stwierdzeniem niedotrzymania terminów realizacji zadań określonych w POP, zgodnie z art. 315a ust.1 pkt 3 ustawy Prawo Ochrony Środowiska w stosunku do organów administracji samorządowej wymierzono karę administracyjną.

Ponadto należy zaznaczyć, że inspektorzy WIOŚ Zielona Góra w 2019 roku przeprowadzili 150 kontroli podmiotów prowadzących produkcję rolną oraz działalność, w ramach, której są przechowywane odchody zwierzęce lub stosowane nawozy, w zakresie stosowania Programu działań oraz przepisów dotyczących ochrony wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych. Nieprawidłowości stwierdzono w dwudziestu czterech spośród skontrolowanych gospodarstw rolnych. W związku ze stwierdzonymi naruszeniami inspektorzy WIOŚ:

- wydali 5 decyzji nakazujących usunięcie nieprawidłowości, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo wodne,
- nałożyli 13 mandatów na łączną kwotę 4600 zł,
- udzieliли 6 pouczeń.

3.4. Ocena działalności kontrolnej

Pomimo wystąpienia trudności kadrowych (przebywanie pracowników na urloпах rodzicielskich, długotrwałych zwolnieniach lekarskich) w pełni zrealizowano założenia planu na 2019 rok. Wykonano zaplanowane zadania i zrealizowano cele kontrolne. Sprawozdanie z działalności zostało przyjęte przez Wojewodę Lubuskiego i Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

4. PROCEDURY OPRACOWYWANIA PLANÓW KONTROLNYCH

- DZIAŁANIA PLANOWANE NA ROK 2021

4.1. Dokumenty wyjściowe

Przy planowaniu działalności kontrolnej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze na 2021 r. uwzględniono następujące opracowania i wytyczne:

- wytyczne do planowania działalności organów Inspekcji Ochrony Środowiska w 2021 r. zatwierdzone przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska,
- obowiązki raportowania do Komisji Europejskiej wynikające m.in. z Traktatu Akcesyjnego – „Środowisko naturalne”, określone przez Ministra Środowiska,
- wyniki monitoringu powietrza i wód powierzchniowych w województwie lubuskim,
- podstawowe problemy ochrony środowiska na terenie województwa oraz wnioski z oceny stanu przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez kontrolowane podmioty,
- przegląd zakładów o dużym ryzyku powstania awarii (kontrola co najmniej raz w roku) i o zwiększonym ryzyku zaistnienia awarii (kontrola co najmniej raz na dwa lata),
- dane zawarte w ewidencji kontroli i ewidencji podmiotów korzystających ze środowiska, oraz dokumentacji przebiegu i efektów kontroli, w tym również dane z prowadzonej przez WIOŚ listy zakładów eksploatujących instalacje podlegające obowiązkowi uzyskania pozwolenia zintegrowanego,
- skargi i wnioski o interwencje wpływające do WIOŚ,

- zasady planowania kontroli określone w Systemie Kontroli opracowanym w ramach Projektu PL-0100 „Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska, na podstawie doświadczeń norweskich”.

W 2021 r. zadania kontrolne realizowane będą jako:

- kontrole terenowe, związane z wyjazdem w teren do kontrolowanych przedsiębiorców i innych jednostek organizacyjnych,
- kontrole bez wyjazdu w teren, oparte na analizie posiadanej albo przekazanej do WIOŚ dokumentacji.

4.2. Cele i zadania kontrolne

Na podstawie analizy przedstawionych wyżej materiałów oraz możliwości kontrolnych WIOŚ ustalono ostatecznie, że w 2021 WIOŚ będzie realizował 57 ogólnopolskich celi kontroli przedstawionych poniżej.

Ogólnopolskie cele kontroli

1. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2020 r. poz. 797 z późn. zm.), w zakresie realizacji obowiązków podmiotów gospodarujących odpadami (wytwórców, zbierających, przetwarzających, transportujących, pośredników w obrocie odpadami i sprzedawców odpadów).
2. Kontrola w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.
3. Kontrola przestrzegania przepisów przez podmioty prowadzące działalność w zakresie gospodarki odpadami palnymi w miejscach stwarzających ryzyko wystąpienia pożaru.

4. Kontrola przestrzegania przepisów w zakresie termicznego przekształcania odpadów.
5. Kontrola weryfikacji spełnienia wymagań dotyczących możliwości uznania przedmiotów lub substancji za produkt uboczny, w trybie art. 11 ust. 4b ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, w związku z koniecznością wydawania opinii na wniosek marszałków województw.
6. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach przez wytwórców odpadów niebezpiecznych (z wyłączeniem wytwórców pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego) w kontekście odpowiedzialności za gospodarowanie wytworzonymi odpadami niebezpiecznymi, zgodnie z przepisami art. 27 ust. 3b ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, do momentu przekazania ich do ostatecznego procesu odzysku lub ostatecznego procesu unieszkodliwienia.
7. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących gospodarowania odpadami przez podmioty wytwarzające odpady drewnianych podkładów kolejowych oraz przetwarzających te odpady.
8. Kontrola zagospodarowania odpadów azbestu usuwanych z pokryć dachowych, instalacji i innych urządzeń i konstrukcji, zgodnie z przepisami w zakresie gospodarki odpadami.
9. Kontrola realizacji obowiązków wynikających z przepisów oraz decyzji administracyjnych przez prowadzących składowiska odpadów, w tym przestrzeganie zakazu kierowania odpadów biodegradowalnych na składowiska (?) oraz przepisów rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 16 lipca 2015 r. w sprawie dopuszczania odpadów do składowania na składowiskach (Dz. U. z 2015 r., poz. 1277).

10. Kontrola przestrzegania przez transportujących odpady przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 7 października 2016 r. w sprawie szczegółowych wymagań dla transportu odpadów (Dz. U. z 2016 r., poz. 1742 z późn. zm.) – udział w kontrolach z innymi organami.
11. Kontrola stosowania przepisów ustawy z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1849 z późn. zm.).
12. Kontrola w zakresie gospodarki odpadami powstającymi w wyniku oczyszczania ścieków komunalnych, w tym w zakresie zagospodarowania osadów ściekowych.
13. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących odzysku odpadów poza instalacjami i urządzeniami w miejscach niekorzystnie przekształconych i rekultywowanych z wykorzystaniem odpadów (wyrobiska pożwirowe, pokopalniane itp.).
14. Kontrola składowisk odpadów oraz przestrzegania przepisów prawa oraz warunków posiadanych decyzji w zakresie prawidłowości prowadzenia procesu rekultywacji składowisk odpadów.
15. Kontrola w zakresie gospodarki odpadami medycznymi i weterynaryjnymi.
16. Kontrola przestrzegania warunków decyzji wydanych przez marszałków województw, dotyczących uznania przedmiotów lub substancji za produkt uboczny, w szczególności pod kątem poprawności prowadzenia procesów, w których są one wykorzystywane.
17. Kontrola przestrzegania przepisów prawa oraz posiadanych decyzji przez wytwórców paliwa alternatywnego z odpadów, także w zakresie poprawności dalszego sposobu ich zagospodarowania przez kolejnych posiadaczy.
18. Kontrola obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych, w tym aktualizacja spisu zamkniętych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych oraz opuszczonych obiektów unieszkodliwiania odpadów.

19. Kontrola terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych w celu oceny realizacji zadania ujętego w Krajowym planie gospodarki odpadami 2010 „Rekultywacja terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych składowaniem niebezpiecznych odpadów przemysłowych” przewidywanego do wykonania w latach 2009–2010.
20. Kontrola przestrzegania przepisów o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym.
21. Kontrola przestrzegania przepisów o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi.
22. Kontrola przestrzegania przepisów o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej.
23. Kontrola przestrzegania przepisów o bateriach i akumulatorach.
24. Kontrola w zakresie przeciwdziałania marnowaniu żywności.
25. Kontrola wytwórców olejów odpadowych, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania tych odpadów oraz przekazywanie ich do dalszego zagospodarowania, a także kontrola podmiotów prowadzących odzysk i regenerację odpadów olejów odpadowych oraz poddających je innym procesom odzysku.
26. Kontrola przestrzegania przepisów w zakresie recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji.
27. Kontrola przestrzegania przepisów obowiązujących w zakresie międzynarodowego przemieszczania odpadów z uwzględnieniem „Planu Inspekcji Transgranicznego Przemieszczania Odpadów”.
28. Kontrola prawidłowości realizacji międzynarodowego przemieszczania odpadów, w tym niebezpiecznych, w szczególności poprzez kontrolę instalacji wytwarzających lub przetwarzających te odpady.

29. Kontrola przestrzegania warunków dotyczących ilości pobieranej wody, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych.
30. Kontrola przestrzegania warunków dotyczących ilości i jakości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych.
31. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do urządzeń kanalizacyjnych będących własnością innych podmiotów, ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego.
32. Kontrola podmiotów prowadzących produkcję rolną oraz działalność, w ramach, której są przechowywane odchody zwierzęce lub stosowane nawozy, w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących ochrony wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych.
33. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o nawozach i nawożeniu w zakresie warunków stosowania i przechowywania nawozów, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” oraz środków wspomagających uprawę roślin.
34. Kontrola warunków stosowania i przechowywania nawozów organicznych, środków wspomagających właściwości gleby, wyprodukowanych w instalacjach, w tym w biogazowniach rolniczych w procesie produkcji energii z biomasy.
35. Kontrola w zakresie bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego.
36. Kontrola gospodarstw rolnych podlegających ocenie wypełniania wymogów wzajemnej zgodności (cross-compliance).
37. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących substancji kontrolowanych, nowych substancji oraz fluorowanych gazów cieplarnianych.

38. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących substancji chemicznych i ich mieszanin.
39. Kontrola w zakresie spełniania przez producentów produktów zawierających lotne związki organiczne – farby i lakiery przeznaczone do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych związanych z budynkami i elementami konstrukcji oraz mieszaniny do odnawiania pojazdów.
40. Kontrola w zakresie spełniania przez użytkowników produktów zawierających lotne związki organiczne – farby i lakiery przeznaczone do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji oraz mieszaniny do odnawiania pojazdów.
41. Kontrola przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji gazów i pyłów do powietrza.
42. Kontrola wykonywania zadań określonych w programach ochrony powietrza i ich aktualizacjach oraz planach działań krótkoterminowych.
43. Kontrola wypełniania obowiązków wynikających z udziału w systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.
44. Kontrola przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji hałasu do środowiska.
45. Kontrola zgodności wyrobów z zasadniczymi lub innymi wymaganiami przestrzegania Dyrektywy 2000/14/WE w sprawie emisji hałasu do środowiska przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń.
46. Kontrola zawartości siarki w ciężkim oleju opałowym stosowanym w instalacjach energetycznego spalania paliw.
47. Kontrola zawartości siarki w oleju do silników statków żeglugi śródlądowej.

48. Kontrola przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez prowadzących instalację wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego.
49. Kontrola, jakości danych dostarczanych przez prowadzących instalację w ramach Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń.
50. Kontrola w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom.
51. Kontrola w zakresie poziomów pól elektromagnetycznych.
52. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych.
53. Kontrola w zakresie zgodności dostępu i wykorzystania zasobów genetycznych i tradycyjnej wiedzy związanej z zasobami genetycznymi oraz podziału korzyści z ich wykorzystania.
54. Kontrola przestrzegania przepisów prawa wynikających z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 995/2010 ustanawiającego obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna.
55. Kontrola spełniania wymogów przez silniki spalinowe przeznaczone do maszyn mobilnych nieporuszających się po drogach.
56. Kontrola produktów i odpadów produktów w zakresie spełniania wymagań określonych w unijnym prawodawstwie harmonizacyjnym w obszarach, w których organem nadzoru rynku wskazano IOŚ.
57. Kontrola realizacji zarządzeń pokontrolnych.

Wojewódzki cele kontroli

58. Przestrzeganie przepisów i decyzji administracyjnych w zakresie ochrony środowiska.
59. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących gospodarki wodno-ściekowej.
60. Weryfikacja opłat za korzystanie ze środowiska.

4.3. Priorytety – cykle kontrolne

W 2021 r. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska wyznaczył do realizacji pięć ogólnokrajowych cykli kontrolnych obejmujących następujące zagadnienia:

- a) oczyszczalni ścieków położonych w aglomeracjach o wielkości RLM równej lub większej niż 10 000 pod kątem oceny spełnienia warunków w zakresie jakości ścieków wprowadzonych do wód lub do ziemi, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych i zintegrowanych, ze szczególnym uwzględnieniem substancji biogenych, wraz z pomiarami jakości ścieków odprowadzanych z tych oczyszczalni wykonanymi na zlecenie WIOŚ zgodnie z obowiązującymi przepisami. Pozostają aktualne informacje dotyczące przeprowadzenia kontroli w ramach tego cyklu, zawarte w piśmie z dnia 06 marca 2020 r. znak: DI/0703-50/2020/po,iż; z wyjątkiem terminu przekazania do GIOŚ informacji niezbędnych do sporządzenia raportu, który został określony w pkt III 4 w części wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska;
- b) podmiotów gospodarujących odpadami powstającymi w wyniku oczyszczania ścieków komunalnych; wytyczne do kontroli zostaną przesłane do dnia 29 stycznia 2021 r.
- c) w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi przez gminy i kolejnych posiadaczy odpadów komunalnych; nowe wytyczne do kontroli zostaną przesłane do dnia 16 marca 2021 r.

4.4. Procedury opracowywania programu kontroli planowych

Roczny plan kontroli obejmuje kontrole kompleksowe i problemowe zakładów, w tym kontrole wyrobów oraz cykle kontrolne. Wyznaczenie zakładów do kontroli

odbywa się w oparciu o corocznie aktualizowaną ewidencję zakładów z podziałem według kategorii ryzyka oddziaływania zakładów na środowisko, przyjęte cele działalności kontrolnej i priorytety oraz zasoby kadrowe.

Podczas typowania zakładów do planu rocznego, skorzystano z danych zawartych w Informatycznym Systemie Kontroli (ISK). System wskazał jakie zakłady z zapisanych w ISK powinny zostać objęte kontrolą w danym roku, wg zasad dotyczących częstotliwości kontroli:

- zakłady zaliczane do I kategorii ryzyka są objęte coroczną kontrolą,
- zakłady należące do II kategorii ryzyka powinny zostać skontrolowane nie rzadziej niż raz na 3 lata,
- zakłady z III kategorii co 4 lata,
- zakłady z IV kategorii co 5 lata, lub rzadziej.

Zakłady skontrolowane w roku poprzedzającym planowanie nie były uwzględnione w planie kontroli na rok następny (z wyłączeniem zakładów z kategorii I oraz szczególnych przypadków uzasadniających konieczność przeprowadzenia kontroli).

Podczas planowania uwzględniono również zmienne parametry, tj:

- priorytety do realizacji określone przez GIOŚ (o charakterze ponad wojewódzkim),
- priorytety do realizacji charakterystyczne dla województwa,
- cele kontroli, które będą realizowane w toku kontroli,
- liczbę i charakter kontroli (kompleksowe, problemowe) w terenie,
- rezerwę czasową na kontrole dokumentacyjne i automonitoringowe,
- rezerwę czasową na kontrole pozaplanowe (w terenie i dokumentacyjne),

- potrzebę przeprowadzania kontroli w terminach indywidualnie określonych w decyzjach administracyjnych dotyczących warunków wykonywania działalności wpływającej na środowisko (np. odroczenie terminu płatności, wstrzymanie użytkowania instalacji lub urządzenia, wyznaczenie terminu usunięcia negatywnych skutków powstałych w środowisku, w tym usunięcia skutków poważnych awarii lub naprawienia szkód w środowisku),
- dostępne zasoby kadrowe.
-

4.5. Procedury kontroli pozaplanowych

W planowaniu rocznym założono, że 45% czasu inspekcyjnego wykorzystane będzie na samokształcenie inspektorów, uczestnictwo w szkoleniach wewnętrznych i zewnętrznych oraz prowadzeniu kontroli pozaplanowych wynikających z przyjętych skarg i wniosków o interwencję. Doświadczenia z minionych lat wskazują, że występuje stały znaczący wzrost zgłaszanych wniosków o interwencję. Stąd rezerwę czasu na kontrole pozaplanowe, nie ujęte w planie, przyjęto na poziomie 45 %. Ilość przyjmowanych wniosków o interwencję oraz działań na zgłoszenie w związku z występowaniem zdarzeń o charakterze poważnej awarii szacowana jest na ok. 400 rocznie. Czas załatwienia wniosków o interwencję zbliżony jest do czasu prowadzenia kontroli planowej problemowej.

4.6. Procedury do koordynacji z organizacjami partnerskimi

Dla realizacji ustawowych obowiązków Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska podjął współpracę z organizacjami partnerskimi. Współpraca ta została potwierdzona porozumieniami dwustronnym zawartym pomiędzy Lubuskim

Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska, a instytucjami administracji rządowej wymienionymi w punkcie 1.2 niniejszego planu:

Koordinacja współpracy wynika z zapisów zawartych w poszczególnych porozumieniach i jest indywidualnie sprecyzowana dla każdego porozumienia.

W związku ze zmianami do ustawy o IOŚ które dokonały się w 2018 r. przewiduje się renegotjowanie zawartych porozumień do warunków ustalonych w zmienionej ustawie o Inspekcji Ochrony Środowiska w szczególności realizacji art. 10 b. ustawy w sprawie prowadzenia postępowań w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa przeciwko środowisku.

5. DZIAŁANIA KONTROLNE W 2021 ROKU

Zgodnie z założeniami uwzględniającymi możliwości finansowe oraz kadrowe przyjęto, że w 2021 roku przeprowadzonych zostanie 1 107 kontroli podmiotów gospodarczych, których działalność ma wpływ na stan środowiska w województwie lubuskim.

5.1. Kontrole planowe

Przyjęto, że Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze przy obecnym stanie zatrudnienia oraz możliwościach finansowych wykona 766 kontroli. Założono, że wykonanych zostanie: 48 kontroli kompleksowych, 456 kontroli problemowych oraz 262 kontrole planowe oparte o dokumentację przesyłaną do inspektoratu przez podmioty zobowiązane. Ponadto założono, że ok. 45% czasu inspekcyjnego wykorzystane zostanie na samokształcenie, uczestnictwo w szkoleniach resortowych i wewnętrznych,

przeprowadzanie kontroli terenowych związanych z wystąpieniem zdarzeń o charakterze poważnych awarii oraz na załatwianie skarg i wniosków o interwencje. Podział kontroli na Wydział Inspekcji w Zielonej Górze i Dział Inspekcji w Gorzowie Wlkp. przedstawia poniższa tabela:

	Rodzaj kontroli			Razem
	Kompleksowa	Problemowa	Dokumentacyjna	
Wydział Inspekcji – Zielona Góra	25	456	202	683
Dział Inspekcji – Gorzów Wlkp.	15	284	125	424
Razem	40	740	327	1107

Wykaz przewidzianych do kontroli zakładów, podmiotów gospodarczych oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą przedstawiono w załączniku tabelarycznym nr 1 do niniejszego planu działalności kontrolnej.

5.2. Kontrole pozaplanowe na wniosek

Teoretycznie istnieje duża rezerwa czasowa wykonywania kontroli Wydziału i Działu Inspekcji, ale ze względu na zatrudnienie nowych inspektorów, których wykorzystanie będzie możliwe po uzyskaniu pełnych uprawnień inspektorskich. Pełne wykorzystanie zasobu kadrowego przewiduje się w II półroczu 2021 r. i dla tej sytuacji sporządzana będzie korekta rzeczowa planu działalności kontrolnej.

5.3. Skargi i interwencje

Skargi załatwiane będą zgodnie z obowiązującymi przepisami Kodeksu postępowania administracyjnego. Obecnie trudno ocenić jaka będzie ich ilość

i merytoryczna wartość przekazanych informacji. W 2019 r. do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze oraz do Delegatury Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. wpłynęły 626 wnioski o podjęcie interwencji i należy założyć, że ich ilość w 2021 r. będzie porównywalna bądź większa ze względu na stałą tendencję wzrostową ilości przyjmowanych od obywateli skarg i wniosków o interwencję.

5.4. Inne działania

Inne działania, w których będą uczestniczyć pracownicy Wydziału i Działu Inspekcji WIOŚ to współpraca z:

- Wydziałami WIOŚ: Prawnym, Administracyjno-Technicznym i Zamówień Publicznych, Organizacji, Kadr i Szkoleń, Budżetu, Finansów i Egzekucji Należności Pieniężnych;
- Centralnym Laboratorium GIOŚ oddziałem w Zielonej Górze
- Regionalnym Wydziałem Monitoringu Środowiska GIOŚ w Zielonej Górze
- organami samorządowymi;
- organami ścigania;
- innymi organami kontrolnymi;
- organizacjami pozarządowymi działającymi w zakresie ochrony środowiska.

6. OGÓLNA OCENA ZNACZĄCYCH ZAGADNIEŃ DOTYCZĄCYCH BEZPIECZEŃSTWA ORAZ WYKAZ PLANOWANYCH KONTROLI ZAKŁADÓW Z GRUPY ZDR i ZZR

Na terenie województwa lubuskiego spośród zakładów dużego i zwiększonego ryzyka wystąpienia awarii przemysłowej przeważają zakłady z branży

paliwowej. Pozostałymi zakładami wchodzącymi w skład wyżej wymienionych grup zakładów są: zakład produkcji wełny mineralnej, zakład produkcji płyt drewnopochodnych oraz zakład produkcji mydła, detergentów i środków czystości.

Zakłady stwarzające zagrożenie wystąpienia awarii przemysłowej spełniają obowiązki określone ustawą z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. 2019.1396) i przekazują wymaganą dokumentację do właściwego organu Państwowej Straży Pożarnej i Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska.

Prowadzący ZDR i ZZR w województwie lubuskim posiadają aktualną dokumentację tj.: program zapobiegania awariom, system zarządzania bezpieczeństwem, raport o bezpieczeństwie, wewnętrzny plan operacyjno – ratowniczy, wykaz substancji niebezpiecznych znajdujących się na terenie zakładu.

Zgodnie z art. 261 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. 2019.1396) ZDR na terenie województwa lubuskiego przeprowadzają analizę i ćwiczą realizację wewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego. W powyższych ćwiczeniach biorą udział przedstawiciele Państwowej Straży Pożarnej oraz inspektorzy Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Na podstawie art.269a ust.3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. 2019.1396) oraz § 3.2 Porozumienia o współpracy zawartego w dniu 27 lipca 2016 r. pomiędzy Lubuskim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska a Lubuskim Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej został ustalony wykaz ZDR i ZZR przewidywanych do wspólnych czynności kontrolno – rozpoznawczych w 2021 r. oraz planowane terminy kontroli. Wspólny wykaz działań kontrolno – rozpoznawczych na 2021 r. obejmuje siedem zakładów dużego ryzyka wystąpienia awarii przemysłowej.

Zgodnie z art. 31 Ustawy z dnia 20 lipca 1991r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz.U.2019.1355) Organy Inspekcji Ochrony Środowiska dokonują kontroli co najmniej raz w roku w zakładach o dużym ryzyku a w zakładach o zwiększonym ryzyku co najmniej raz na trzy lata.

Tabela 1. Rejestr planowanych do kontroli w 2021 r. zakładów ZDR

L.p.	Nazwa Zakładu	REGON	Adres	Współrzędne geograficzne	Rodzaj działalności
1.	AmeriGas Polska Sp. z o.o. Rozlewnia Gazu Płynnego ZDR	470073638	Nowa Niedzwica Dz.nr. 305/14, 66-340 Przytoczna	15°38'09,68" 52°34'31,08"	Magazynowanie paliw
2.	Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. Oddział w Zielonej Górze - Kopalnia Ropy ZDR	012216736	Grotów 59A, 66- 530 Drezdenko	15°51'12,53" 52°43'53,92"	Przemysł petrochemiczny i rafineryjny
3.	Baza Paliw Sp. z o.o. ZDR	361277816	ul. Kolejowa 52, 68-205 Mirowsztowice Dolne	15°47'13" 52°34'13"	Magazynowanie paliw
4.	Swiss Krono Sp. z o.o. ZDR	970327738	ul. Serbska 56, 68 – 200 Żary	15°06'22" 51°38'12"	Przemysł chemiczny produkcja kleju do produkcji płyt drewnopochodnych
5.	ROCKWOOL POLSKA Sp. z o.o. ZDR	970286608	ul. Kwiatowa 14, 66-131 Cigacice	15°36'10" 52°02'25"	Produkcja skalnej wełny mineralnej
6.	ORLEN Paliwa Sp. z o.o. Terminal Gazu Płynnego w Krośnie Odrzańskim ZDR	610245152	ul. Gubińska 65, 66-600 Krosno Odrzańskie	15°05'04" 52°00'59"	Składowanie LPG
7.	S.C. Johnson Sp. z o.o. ZDR	210165684	ul. Kasprzaka 6 A 66-400 Gorzów Wlkp.	52°42'32,8" 15°14'40,5"	Produkcja mydła i detergentów, środków myjących i czyszczących
8.	Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. Oddział w Zielonej Górze Terminal Ekspedycyjny Wierzbno ZDR	012216736	Wierzbno 60 66-340 Przytoczna	15°47'12,81" 52°34'14,28"	Składowanie LPG

Przeprowadzone działania kontrole oraz pozyskane informacje u prowadzących ZDR czy ZZR będą podstawą do ustalenia przez Komendanta Wojewódzkiego PSP w drodze decyzji grupy zakładów których zlokalizowanie względem siebie może spowodować efekt domina tj. zakładów o których mowa w art. 264d ust. 1 ustawy Prawo Ochrony Środowiska.

7. ORGANIZACJA PRACY WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORATU OCHRONY ŚRODOWISKA W 2021 R. W ZWIĄZKU ZE ZMIANAMI WPROWADZONYMI W USTAWIE O IOŚ W 2018 R. i USTAWIE O ODPADACH

Podstawową zmianą wprowadzoną w zmienionej w 2018 r. ustawie o Inspekcji Ochrony Środowiska było ustanowienie pracy Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Środowiska w systemie trzymianowym. Dla realizacji tego zadania WIOŚ w Zielonej Górze uzyskał możliwość dodatkowego zatrudnienia 32 inspektorów. Zatrudnienie to umożliwia zrealizowanie pracy w systemie ciągłym trzymianowym oraz zadań dodatkowych wymienionych w zmienionej ustawie o IOŚ oraz zmienionej ustawie o odpadach.

W 2020 r. uprawnienia Inspektora Ochrony Środowiska uzyskało 25 nowych inspektorów, 6 inspektorów zostało skierowanych na kurs przygotowawczy.

Od września 2019 r. podjęto ciągłą pracę w WIOŚ Zielona Góra na dwóch zmianach w godzinach od 7⁰⁰ do 22⁰⁰, z utrzymaniem gotowości pracy w godzinach nocnych i dni wolne od pracy przez pełnienie dyżurów Inspektorów zarówno z siedziby WIOŚ jak i z Delegatury.

Zatrudnienie dodatkowych inspektorów oraz potrzeba ich szkolenia i przygotowania do pracy w nowych uwarunkowaniach prawnych wymusiła potrzebę przeorganizowania systemu pracy inspektoratu. Zarządzeniem wewnętrznym Lubuski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska powołał w ramach pracy Wydziału i Działu Inspekcji specjalistyczne grupy zadaniowe. Realizowane przez WIOŚ zadania i kompetencje przydzielono

powołanym grupom zadaniowym. Poniżej przedstawiamy uczestnictwo i zadania powołanych grup:

- W celu realizacji zadań kontrolnych Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze (WIOŚ) związanych z przeciwdziałaniem przestępstwom przeciwko środowisku i wniosków o interwencję w sprawach kryminalnych utworzono w ramach Wydziału i Działu Inspekcji wspólną grupę dochodzeniowo-śledczą.
- W celu realizacji zadań kontrolnych WIOŚ związanych z gospodarką wodno-ścieków i działalności rolniczej stanowiącą źródło zanieczyszczenia wód utworzono w ramach Wydziału i Działu Inspekcji grupę ds. kontroli gospodarki wodno-ściekowej i rolnictwa.
- W celu realizacji zadań kontrolnych WIOŚ związanych z gospodarowaniem odpadami, odpadami opakowaniowymi, odpadami wydobywczymi, utrzymaniem czystości i porządku w gminach, transgranicznym przemieszczaniem odpadów, funkcjonowaniem stacji demontażu pojazdów, postpowaniem ze zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym, postępowaniem ze zużytymi bateriami i akumulatorami, postępowaniem z organizmami genetycznie zmodyfikowanymi oraz obrotu drewnem, utworzono w ramach Wydziału i Działu Inspekcji grupę ds. kontroli gospodarowania odpadami i kontroli rynku.
- W celu realizacji zadań kontrolnych WIOŚ związanych z emisją zanieczyszczeń do powietrza, emisją hałasu, poziomem pól elektromagnetycznych (PEM), lotnymi zanieczyszczeniami organicznymi (LZO), substancjami zubożającymi warstwę ozonową (SZWO), REACH,

PRTR oraz pozwoleniami zintegrowanymi i poważnymi awariami, utworzono w ramach Wydziału i Działu Inspekcji grupę ds. kontroli emisji do środowiska.

Grupy posiadają składy 5-9 osobowe w tym 2-6 inspektorów doświadczonych, posiadających uprawnienia inspektorskie od 3-5 inspektorów nowozatrudnionych przygotowywanych do pracy. Nadzór nad zespołami powierzono w charakterze koordynatorów Głównym Specjalistom. Nadzór nad całością pracy Wydziału i Działu Inspekcji sprawują Naczelnik i Kierownik Działu. Przeprowadzone zmiany organizacyjne przyczyniły się do wzrostu efektywności pracy Wydziału i Działu Inspekcji. Rok 2020 był rokiem uzyskania przez służby WIOŚ pełnej gotowości realizacji zadań wyznaczonych w zmienionej ustawie o inspekcji Ochrony Środowiska i ustawie o odpadach.

Opracował:

Naczelnik Wydziału Inspekcji

Andrzej Uchman